

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№12

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2025

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 2025-yil, dekabr.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoirazimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukhonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Abdulkarimova Dinara Rustamxanovna

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilkhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridakhon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Abdulkarimova Dinara Rustamkhanovna

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi
336/3-sonli qarori bilan
ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

RAQAMLI TRANSFORMATSIYA DAVRIDA TIJORAT BANKLARI LIKVIDLILIK XAVFINI BOSHQARISHI.....	44
Baxromov Nodirjon Muxammadamin o'g'li	
TURIZM XIZMATLAR BOZORI ISTE'MOLCHILARINI SEGMENTLASH USULI ASOSIDA DIVERSIFIKATSIYA KONSEPSIYASINI ISHLAB CHIQUISH.....	48
Maxmudova Aziza Pirmamatovna	
"INNOVATSION AGROTEKNOLOGIYALAR VA "YASHIL IQTISODIYOT" TAMOIYILLARI ASOSIDA G'ALLA YETISHTIRISH BARQARORLIGINI BAHOLASH.....	53
Turayeva Gulizahro	
АНАЛИЗ ЦЕНОБРАЗОВАНИЯ НА ЗЕРНОВЫЕ ПРОДУКТЫ ПО ДАННЫМ МАРКЕТИНГОВЫМ ИССЛЕДОВАНИЯМ (НА ПРИМЕРЕ НАМАНГАНСКОЙ ОБЛАСТИ).....	57
Баҳриддинов Жаҳонгирбек Равшанжон ўғли	
KICHIK BIZNES RIVOJINI TA'MINLASHDA BOZOR INFRATUZILMALARINING AHAMIYATI.....	62
G'aniyev Botir Baxtiyorovich, Zakirova Gulnora Mirzaliyevna	
KICHIK SANOAT ZONALARI FAOLIYATINI SAMARALI BOSHQARISH METODOLOGIYASI VA YO'LLARI.....	67
Shodmonqulov Kamoliddin Murodillaevich	
INNOVATION FAOLIYAT XARAJATLARINING BUXGALTERIYA HISOB VA AUDITINI TAKOMILLASHTIRISH.....	73
Mustafoev Akbar Mustafo o'g'li	
MAHSULOT DIVERSIFIKATSIYASI VA LOGISTIKA XIZMATLARINI RIVOJLANTIRISH ASOSIDA EKSPORT POTENSIALINI OSHIRISH YO'LLARI.....	78
Maxkamov Ibrayim, Jo'raboyeva Shohida Kamoliddin qizi	
REKLAMA SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA RAQAMLI MARKETING STRATEGIYALARI ROLI.....	83
Abduxalilova Laylo To'xtasinovna, Raxmonqulova Shahrizoda	
SIRKULAR IQTISODIYOTDA YOPIQ SIKL NAZARIYASINING ROLI.....	87
Sodikov Zokir Rustamovich	
YASHIL TEKNOLOGIYALARNI JORIY ETISHDA MOLIYAVIY RAG'BATLAR VA ULARNING NATIJALARI.....	92
Axmadjonova Gulmira Xabibulla qizi	
MAMLAKAT IQTISODIYOTI RIVOJLANISHIDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNING ROLI.....	97
G'aniyev Baydulla Toshmurodovich	
АНАЛИЗ ПОДХОДОВ ЦЕНТРАЛЬНЫХ БАНКОВ К РЕГУЛИРОВАНИЮ ИННОВАЦИОННЫХ БАНКОВСКИХ ПРОДУКТОВ: СРАВНЕНИЕ УЗБЕКИСТАНА И МЕЖДУНАРОДНОЙ ПРАКТИКИ.....	101
Даулетиярова Шахло	
СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ РЫНКА ЦЕННЫХ БУМАГ УЗБЕКИСТАНА.....	109
Кадилова Хадича Тураевна	
XORIY MAMLAKATLARINING IQTISODIYOTNI UGLERODSIZLASHTIRISH STRATEGIYALARI: O'ZBEKISTON UCHUN TAKLIFLAR.....	115
D.X. Pulatov, F.E.Shamsiyev	
O'ZBEKISTONDA ISLOM MOLIYASI: MUAMMOLAR VA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI.....	125
Sattorov Ixtiyor Ochilovich, Karimov Shohruh Yo'ldoshali o'g'li	
HISOB SIYOSATI TARKIBIY TUZILISHI MASALALARI.....	133
Botirova Raximaxon Abdujabbarovna	
QURILISHDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNING MOLIYAVIY TAHLILI.....	136
Musayeva Shoirazimovna	

KICHIK SANOAT ZONALARINI RIVOJLANTIRISH ORQALI AHOLI TURMUSH FAROVONLIGINI OSHIRISH.....	144
Axmedov Oybek Turgunpulatovich	
O'ZBEKISTON SUG'URTA BOZORI PORTFELI TAHLILI.....	149
Madraximov Ilxom Kamilovich	
FOYDA SOLIG'INING O'ZIGA XOS MUAMMOLI JIHATLARI.....	154
Zaripov Xusan Baxodirovich	
AGRAR SEKTORNI INNOVATSION MODERNIZATSIYA QILISHDA INVESTITSIYA OQIMLARINI BOSHQARISH MODELLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	159
Xamrayev Quvvat Iskandarovich	
OLIY TA'LIM XIZMATLARI BOZORIDA MARKETING TADQIQODLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	163
Jalilov Jamshid G'anijonovich, Safarov Zavqiddin Zokir o'g'li	
MINTAQA SANOAT TARMOG'I RIVOJLANISHINING IQTISODIY-STATISTIK TAHLILI.....	168
Xayitboev Abror Quvondiqovich	
РОЛЬ СМЕШАННОГО ФИНАНСИРОВАНИЯ (BLENDED FINANCE) В ПОВЫШЕНИИ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТИ КОММУНАЛЬНЫХ УСЛУГ: УРОКИ РАЗВИВАЮЩИХСЯ СТРАН.....	174
Гулмаматова Дурдона Шерали кизи	
KORXONALARDA STRATEGIK BOSHQARUV.....	180
Musayeva Dilnoza Dilshatovna	
BANK TIZIMIDA MARKETING AHAMIYATI VA BANK MARKETINGI.....	184
Usubjonov Zaxriddin Vasliddin o'g'li	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA TIJORAT BANKLARI TOMONIDAN XORJIY KREDIT MABLAG'LARINI JALB KILISH HUQUQIY JIHATLARI.....	189
Qulliyev Anvar Zayniddinovich	
TIJORAT BANKLARINI TRANSFORMATSIYALASH SHAROITIDA CHAKANA XIZMATLARINI RIVOJLANTIRISH YO'LLARI.....	194
Alimov Umid O'ktambayevich	
MAHSULOTLARNING RAQAMLI PASPORTI TIZIMINI JORIY ETISH OMILLARI VA TO'SIQLARI.....	200
Avloqulova Sadoqat Sobirjon qizi	
KORXONALARDA FOYDA VA ZARARLARNI TAHLIL QILISHDA INNOVATSION METODLAR AHAMIYATI.....	207
Ernazarov Ortiq Eshnazarovich, Farog'at Xo'jabekova	
ВЛИЯНИЕ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА НА ЭКОНОМИЧЕСКОЕ БЛАГОСОСТОЯНИЕ, А ТАКЖЕ НОВЫЕ МЕХАНИЗМЫ ПОВЫШЕНИЯ ДОХОДОВ НАСЕЛЕНИЯ.....	212
Останов Эгамберди	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA VA INNOVASION TEXNOLOGIYALARNI INTEGRATSIYALASH: MOHIYATI VA RIVOJLANISH IMKONIYATLARI.....	218
Xakimova Xulkar Xamidovna	
QORAQALPOG'ISTON VA XORAZM OZIQ-OVQAT SANOATINING IQTISODIY-STATISTIK TAHLILI HAMDA UNI YANADA RIVOJLANTIRISH YO'LLARI.....	224
Tleuov Niyetulla Raxmanovich	
OILAVIY KORXONALARNING IQTISODIY TIZIMDAGI O'RNI.....	230
Shadiyeva Gulnora Mardiyevna, Rustamova Zarina Rustamovna	
SUN'IY INTELLEKT ASOSIDA O'ZBEKISTON OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA MARKETING FAOLIYATINI MODELLASHTIRISH VA BOSHQARISH MEXANIZMLARI.....	234
Sadikov Shoxrux Shuxratovich	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASI KORXONALARINING RAQOBATBARDOSHLIKNI OSHIRISHDA RAQAMLI XIZMATLARNING AHAMIYATI.....	238
Asenbaeva Aydaygul Edenbaevna	
BARQARORLIK VA YASHIL MENEJMENT: ILMIY-NAZARIY YONDASHUVLAR VA AMALIY AHAMIYATI.....	242
Djalilova Dilbar Abdikarim qizi	

HUDUDLARNING IQTISODIY SALOHİYATINI INNAVATSION-INVESTITSION BOSHQARISH STRATEGIYASI VA MEXANIZMI (XORAZM VILOYATI MISOLIDA)	247
Maqsudova Malohatxon Maqsudovna, Yaxshimuratov Maqsadbek Narimon o'g'li	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI DAVLAT BYUDJETINI 2026-YILGI SOLIQ SIYOSATINING TAHLILI VA XALQARO SOLISHTIRMA YONDASHUVI	251
Abdullayev Zafarbek Safibullayevich	
O'ZBEKISTON MINTAQALARIDA AYOLLAR TADBIRKORLIGINI RIVOJLANTIRISH OMILLARI	256
Mamataliyeva Dilnoza Raxmonovna	
TRANSFORMATSIYALASHUV SHAROITIDA INVESTITSİYALAR SHAKLLANISHI VA ULARNI SAMARALI BOSHQARISH YO'NALISHLARI	259
To'rayev Jasurali To'rayevich	
O'ZBEKISTONDA SAVDO TASHKILOTLARINING FAOLIYATI VA RIVOJLANISH HOLATI	264
B. Sulaymonov	
NAMANGAN VILOYATIDA "YASHIL IQTISODIYOT" MODELIGA O'TISH JARAYONIDA KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINING IQTISODIY FAOLLIGI	270
Xonto'rayev Obbosxon Kamolxon o'g'li	
O'ZBEKISTONDA "YASHIL" IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI	274
Xoshimov Pazliddin Zuxurovich	
KICHIK BIZNES ORQALI ISH O'RINLARINI YARATISH STRATEGIYALARI: NAMANGAN VILOYATI MISOLIDA	278
Ergasheva Nigora Abdigapparovna	
MAMLAKATIMIZDA QO'SHILGAN QIYMAT SOLIG'INING IJTIMOIIY-IQTISODIY AHAMIYATI	283
Quryozov Sardorbek Sharifboevich	
РАЗРАБОТКА И ПРИОРИТИЗАЦИЯ КЛЮЧЕВЫХ ИНДИКАТОРОВ ЭФФЕКТИВНОСТИ ДЛЯ ОБЩЕНАЦИОНАЛЬНОЙ ПАНЕЛИ МОНИТОРИНГА ДЕЯТЕЛЬНОСТИ БОЛЬНИЦ: ЭКСПЕРТНАЯ ОЦЕНКА СО СТОРОНЫ РУКОВОДИТЕЛЕЙ МЕДУЧРЕЖДЕНИЙ	290
Шухратов Мамуржон Шухрат угли	
MAHALLIY DAVLAT HOKIMIYAT ORGANLARINI RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA BOSHQARISHGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR	297
Nurmurodov Zafarjon Nurmurod o'g'li	
BANK TIZIMINING BARQAROR MOLIVAVIY RIVOJLANISHINI TA'MINLASH VOSITALARI	303
Sadikov Iskandar Gayratovich	
ЗЕЛЕНОЕ ФИНАНСИРОВАНИЕ В ЗЕЛЕНОЙ ЭКОНОМИКЕ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА	308
Халиков С. Х.	
HUDUDIY IQTISODIY RIVOJLANISHDA KICHIK BIZNESNI ROLI VA SAMARADORLIGINI OSHIRISH CHORALARI	313
Ergashev Jamshid Jamoliddinovich	
ИСТОРИЧЕСКИЙ ПРОЦЕСС СТАНОВЛЕНИЯ ФАРМАЦЕВТИЧЕСКОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ	317
Мажидова Фарангиз Фуркатзода	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDAGI TADBIRKORLIK SUBYEKTLARIDA ISHLAB CHIQRISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH	321
Isakov Oybek Jamoliddinovich	
NORASMIY KOOPERATSIYA MUNOSABATLARINING FERMER XO'JALIKLARI YETISHTIRGAN MAHSULOT MIQDORIGA TA'SIRINI BAHOLASH	325
Ismoilov Azamat	
O'ZBEKISTON TIJORAT BANKLARIDA FOIZ RISKINI BOSHQARISH AMALIYOTI	332
Seitnazarov Daniyar Baxadirovich	
RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA SUT VA SUT MAHSULOTLARINI QAYTA ISHLOVCHI KORXONALAR FAOLIYATINI TAKOMILLASHTIRISH	341
Normuradov Nurbek Sunatilloevich	
"AYOL RAHBARLAR: RAHBARLIK SALOHİYATI VA ISH JOYIDA TENGLIK" FRANSIYA DAVLATI TAJRIBASI ASOSIDA	346
Abduraxmonova Feruzabonu	

QISHLOQ XO'JALIGIDAGI KLASSTERLARNING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI EKONOMETRIK MODELLASHTIRISH.....	352
Dildora Yuldasheva	
TIJORAT BANKLARINING DEPOZIT BAZASINING YETARLILIGINI TA'MINLASH YO'LLARI	359
I.J. Isakov	
OLIY TA'LIM SIFATINI OSHIRISH VA IQTISODIY DIAGNOSTIKA O'TKAZISHNING XORIJ TAJRIBASI	363
Xo'jaxonov Ma'rufxon Xamidxonovich, Axmedov Oybek Turg'unpulatovich	
INKLYUZIV TA'LIMNI MOLIYAVIY QO'LLAB-QUVVATLASHDAGI MUAMMOLAR VA ULARNI YECHISH YO'LLARI.....	369
Egamberdiyeva Dilorom Botir qizi, Pulatova Moxira Baxtiyorovna	
"KREATIV IQTISODIYOT" HAMDA "TURIZM" TUSHUNCHALARINING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI	374
Abdurasulov Shovqiddin Erkin o'g'li	
THE STRATEGIC ROLE OF THE INDUSTRIAL SECTOR IN THE NATIONAL ECONOMY AND DEVELOPMENT FACTORS.....	380
Rakhimov Bakhromjon Ibroximovich	
INVESTITSIYALARNI MOLIYALASHTIRISH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISHNING ASOSIY YO'NALISHLARI.....	386
Ismailov Dilshod Anvarjonovich	
GLOBAL INCOME INEQUALITY IN 2024: CAUSES, PATTERNS, AND CONSEQUENCES.....	393
Ilxomjonov Jaxongir Alisher o'g'li	
ТОРГОВЫЕ ОТНОШЕНИЯ В СВОБОДНО ЭКОНОМИЧЕСКИХ ЗОНАХ: ПРОБЛЕМЫ И РЕШЕНИЯ	401
Шарифходжаев Шавкат Окилович, Ачилова Ширин Шавкат кизи	
O'ZBEKISTON KON-METALLURGIYA SANOATI: RIVOJLANISH TENDENSIYALARI VA HOZIRGI HOLATI	407
Ergashov Botirjon Ergashovich	

O'ZBEKISTON KON-METALLURGIYA SANOATI: RIVOJLANISH TENDENSIYALARI VA HOZIRGI HOLATI

Ergashov Botirjon Ergashovich

“Navoiy kon-metallurgiya kombinati”
aksiyadorlik jamiyatida bo'lim boshlig'i

ORCID: 0009-0004-8770-5819

Email: be.ergashov@ngmk.uz

Annotatsiya. Mazkur maqolada O'zbekiston kon-metallurgiya sanoatining hozirgi holati, rivojlanish tendensiyalari va tarmoqning iqtisodiyotdagi strategik ahamiyati keng yoritilgan. Tadqiqotda mamlakatning boy mineral-xomashyo bazasi, ruda qazib olish va metall mahsulotlar ishlab chiqarish hajmlaridagi dinamik o'zgarishlar, modernizatsiya jarayonlari hamda tarmoqda amalga oshirilayotgan investitsiya loyihalari tahlil qilingan. Ayniqsa, yangi texnologiyalarni joriy etish, ishlab chiqarishni raqamlashtirish va korporativ boshqaruvning takomillashuvi kon-metallurgiya korxonalarining samaradorligini oshirayotgani ilmiy asosda ko'rsatib beriladi. Maqolada sohaning eksport salohiyati, global bozor talablariga moslashuv darajasi, energiya samaradorligi va ekologik barqarorlikni ta'minlash borasidagi islohotlar ham alohida o'rin olgan. Shuningdek, tarmoqning barqaror rivojiga to'sqinlik qilayotgan muammolar, jumladan texnik eskirish, resurslardan foydalanish samaradorligi va kapital qo'yilmalarning yetishmasligi kabi omillar tahlil qilinib, ularni bartaraf etish bo'yicha takliflar berilgan. Umuman olganda, maqola O'zbekiston kon-metallurgiya sanoatining hozirgi bosqichdagi iqtisodiy imkoniyatlari va istiqbolli yo'nalishlarini ilmiy-nazariy jihatdan asoslab beradi.

Kalit so'zlar: O'zbekiston kon-metallurgiya sanoati, rivojlanish tendensiyalari, sanoat rivojlanishi, oltin qazib olish, kon-metallurgiya sanoati, innovatsion texnologiyalar, raqamlashtirish, ishlab chiqarish samaradorligi, investitsiya loyihalari, eksport salohiyati, korporativ boshqaruv, KPI tizimi.

Abstract. This article covers the current state of the mining and metallurgical industry of Uzbekistan, development trends and the strategic importance of the network in the economy. The study analyzed the country's rich mineral-raw material base, dynamic changes in the volumes of ore mining and production of metal products, modernization processes and investment projects carried out in the network. In particular, it is shown on a scientific basis that the introduction of new technologies, digitization of production and improvement of corporate management increase the efficiency of mining and metallurgical enterprises. The article also highlights reforms in the sector's export potential, level of adaptation to global market demands, energy efficiency and environmental sustainability. Proposals have also been made to address the problems hindering the sustainable development of the network, including technical wear and tear, resource utilization efficiency, and lack of capital investment. In general, the article provides a scientific-theoretical basis for the economic opportunities and promising areas of the mining and metallurgical industry of Uzbekistan at the present stage.

Key words: Mining and metallurgical industry of Uzbekistan, Development Trends, industrial development, Gold Mining, Mining-Metallurgical Industry, innovative technologies, digitization, production efficiency, investment projects, export potential, corporate governance, CPI system.

Аннотация. В данной статье широко освещается современное состояние горно-металлургической промышленности Узбекистана, тенденции развития и стратегическое значение отрасли в экономике. В исследовании проанализированы богатая минерально-сырьевая база страны, динамические изменения в объемах добычи руды и производства металлопродукции, процессы модернизации, а также инвестиционные проекты, реализуемые в отрасли. В частности, научно обосновано, что внедрение новых технологий, цифровизация производства и совершенствование корпоративного управления повышают эффективность горно-металлургических предприятий. Особое место в статье уделено реформам в области обеспечения экспортного потенциала отрасли, степени адаптации к требованиям мирового рынка, энергоэффективности и экологической устойчивости. Были также проанализированы проблемы, препятствующие устойчивому развитию сети, включая такие факторы, как технический износ, эффективность использования ресурсов и отсутствие капитальных вложений, и даны предложения по их устранению. В целом, статья дает научно-теоретическое обоснование экономических возможностей и перспективных направлений горно-металлургической промышленности Узбекистана на современном этапе.

Ключевые слова: Горно-металлургическая промышленность Узбекистана, тенденции развития, промышленное развитие, добыча золота, горно-металлургическая промышленность, инновационные технологии, цифровизация, эффективность производства, инвестиционные проекты, экспортный потенциал, корпоративное управление, система KPI.

KIRISH

O'zbekiston iqtisodiyotining tarkibiy tuzilmasida kon-metallurgiya sanoati strategik ahamiyatga ega tarmoqlardan biri bo'lib, mamlakatning industrial salohiyatini shakllantirish, eksport imkoniyatlarini kengaytirish va iqtisodiy barqarorlikni ta'minlashda muhim omil hisoblanadi. Ushbu tarmoq davlat iqtisodiyotida yetakchi o'rin tutuvchi oltin, mis, uran, rux, volfram, qo'rg'oshin kabi qimmatli mineral resurslarni qazib olish va qayta ishlash jarayonlarini o'z ichiga oladi. O'zbekiston tabiiy boyliklarga juda boy mamlakat sifatida nafaqat Markaziy Osiyoda, balki jahon bozorida ham muhim o'rin egallab kelmoqda. Bunday resurslar salohiyati mamlakatning metallurgiya sanoatini rivojlantirish, yuqori qo'shilgan qiymatga ega tayyor mahsulotlarni ishlab chiqarish va eksport qilish imkoniyatlarini kengaytirishga xizmat qilmoqda.

So'nggi yillarda kon-metallurgiya sanoatini modernizatsiya qilish, texnologik yangilash va raqamlashtirish bo'yicha amalga oshirilgan islohotlar ushbu tarmoqning yanada jadal rivojlanishiga zamin yaratdi. Xususan, yirik kon-metallurgiya korxonalari bo'lgan "Navoiy kon-metallurgiya kombinati" AJ, "Olmaliq kon-metallurgiya kombinati" AJ hamda boshqa sanoat subyektlarida yuqori texnologiyalarga asoslangan ishlab chiqarish tizimlarini joriy etish, yangi konlarni o'zlashtirish, mavjud zaxiralarni samarali boshqarish va resurs tejankor texnologiyalarni qo'llash bo'yicha keng ko'lamli loyihalar amalga oshirilmoqda. Ushbu jarayonlar nafaqat qazib olish hajmlarining ortishiga, balki xalqaro standartlarga mos keluvchi sifatli mahsulot ishlab chiqarish darajasining oshishiga xizmat qilmoqda.

O'zbekistonning kon-metallurgiya sanoati iqtisodiy islohotlarning chuqurlashuvi va bozor mexanizmlarining takomillashuvi sharoitida yanada moslashuvchan va raqobatbardosh modelga o'tmoqda. Bunda global kon-metallurgiya sanoatidagi tendensiyalar, ekologik talablarning kuchayishi, yashil texnologiyalarga o'tish, energiya samaradorligini oshirish va chiqindisiz texnologiyalarni joriy etish kabi omillar milliy iqtisodiyot oldiga yangi vazifalarni qo'ymoqda. Shu sababli tarmoqda resurslardan oqilona foydalanish, ekologik barqarorlikni ta'minlash, ishlab chiqarish xarajatlarini optimallashtirish va mahsulot tannarxini pasaytirish masalalari dolzarb ahamiyat kasb etmoqda.

Kon-metallurgiya tarmog'ining rivojlanishida korporativ boshqaruv tizimining takomillashuvi ham muhim o'rin tutadi. So'nggi yillarda korxonalarini boshqarishda shaffoflikni kuchaytirish, samaradorlikni oshirish, menejment tizimini zamonaviy uslublar asosida takomillashtirish hamda korxonalar faoliyatini xalqaro standartlarga moslashtirish bo'yicha sezilarli o'zgarishlar amalga oshirilmoqda. Korporativ boshqaruvning asosiy tamoyillaridan biri — strategik maqsadlarni aniq belgilash, ishlab chiqarish natijalarini baholash va samaradorlikni o'lchash tizimlarini to'g'ri tashkil etish hisoblanadi.

Aynan shu nuqtayi nazardan kon-metallurgiya korxonalarida KPI (Key Performance Indicators – asosiy samaradorlik ko'rsatkichlari) tizimi alohida ahamiyat kasb etadi. KPI tizimining joriy etilishi korxona faoliyatini aniq mezonlar orqali baholash, ishlab chiqarish jarayonlaridagi kamchiliklarni aniqlash, resurslarni samarali boshqarish va menejerlar faoliyatini natijadorlikka yo'naltirish imkonini beradi. Asosiy samaradorlik ko'rsatkichlarining mavjudligi strategik rejalashtirishni takomillashtirish, rejalashtirilgan natijalarga erishish darajasini obyektiv o'lchash va har bir bo'linmaning o'z faoliyati uchun mas'uliyatini oshirishga xizmat qiladi. Kon-metallurgiya sanoatida ishlab chiqarish jarayonlari murakkab, energiya va resurslar talabchan bo'lganligi, texnologik jarayonlar ko'p bosqichli ekanligi sababli samaradorlikni aniq o'lchash unsurlarining mavjud bo'lishi boshqaruv sifatini sezilarli oshiradi.

Shu bilan birga KPI tizimi korxonada strategik maqsadlarni operativ ko'rsatkichlar bilan integratsiyalash imkonini beradi. Masalan, kon qazib olish hajmlarining oshishi, boyitish darajasi, energiya sarfi, ishlab chiqarish chiqindilarini kamaytirish, mahsulot sifatini yaxshilash kabi ko'rsatkichlar orqali korxona faoliyatining umumiy samaradorligi baholanadi. Yirik metallurgiya korxonalarida KPI tizimining qo'llanishi menejmentning har bir bosqichida natijadorlikka asoslangan yondashuvni shakllantirib, faoliyatni yanada tizimli va shaffof tarzda tashkil etishga yordam beradi.

O'zbekiston kon-metallurgiya sanoatining hozirgi holati mamlakatning iqtisodiy rivojlanish strategiyasida belgilangan ustuvor yo'nalishlar bilan chambarchas bog'liq. 2030-yilgacha bo'lgan davrda iqtisodiy islohotlar konsepsiyasida mineral xomashyoni chuqur qayta ishlash, eksportga mo'ljallangan yuqori qiymatli mahsulotlar ishlab chiqarishni kengaytirish, ekologik xavfsizlik standartlarini kuchaytirish va texnologik modernizatsiyani jadallashtirish kabi vazifalar tarmoq uchun asosiy ustuvor yo'nalishlar sifatida belgilangan. Shu bilan birga xalqaro bozor talablarida yuz berayotgan o'zgarishlar, metall narxlaridagi tebranishlar va geosiyosiy sharoitning o'zgaruvchanligi tarmoqning raqobatbardoshligini oshirish bo'yicha yangi strategiyalar ishlab chiqishni talab qilmoqda.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

O'zbekiston kon-metallurgiya sanoatining rivojlanish yo'nalishlari va hozirgi bosqichdagi holatini o'rganish borasida mavjud ilmiy adabiyotlar tahlili ushbu sohaning mamlakat iqtisodiyotidagi ahamiyati yildan-yilga oshib borayotganini ko'rsatadi. So'nggi yillarda mahalliy va xorijiy tadqiqotchilar tomonidan konchilik sohasining resurs salohiyati, texnologik modernizatsiya jarayonlari, investitsiya oqimlari va metallurgiya kompleksini diversifikatsiya qilishga qaratilgan ilmiy mulohazalar keng yoritilmoqda. Adabiyotlarning asosiy qismi kon-metallurgiya sanoatini iqtisodiy o'sish jarayonlarining tarkibiy qismi sifatida ko'rib, tabiiy resurslar, minerallarni qayta ishlash texnologiyalari, eksport salohiyati va sohaning global zanjirdagi o'rni tahlil qiladi. Mahalliy olimlarning ilmiy ishlari esa O'zbekiston sharoitiga mos iqtisodiy mexanizmlar, davlat siyosati, islohotlarning samaradorligi hamda kon-metallurgiya korxonalarining faoliyatini takomillashtirish masalalariga e'tibor qaratadi.

Mustaqillik yillarida O'zbekiston o'z taraqqiyot yo'lini mustahkamlagach, kon-metallurgiya sanoati korxonalari to'liq ravishda mamlakat tasarrufiga o'tkazildi va shu jarayondan boshlab ushbu sohaning shakllanishi, rivojlanish bosqichlari, yangi ishlab chiqarish quvvatlarining tashkil etilishi kabi masalalar tarixchi olimlar va sanoat tadqiqotchilarining diqqat markaziga aylandi. Ayniqsa, kon-metallurgiya sanoati korxonalarining milliy iqtisodiyotdagi o'rni, ularning tarixiy ildizlari va zamonaviy rivojlanish sur'atlari mustaqillikdan keyingi davr ilmiy izlanishlarida kengroq yoritila boshlandi. Shu bilan birga xalqaro tajribalar, sobiq ittifoq davridagi sanoat siyosati va hududiy ishlab chiqarish markazlarining shakllanishi kabi omillar ham tadqiqotchilar e'tiboridan chetda qolmadi.

Ushbu jarayonlarni o'rgangan olimlarning yondashuvlari turlicha bo'lib, har bir tadqiqot kon-metallurgiya sanoatining ma'lum bir jihatiga bag'ishlangan. Masalan, R.Qarshiyev [1] o'z tadqiqotlarida kon-metallurgiya tarmoqlari uchun yuqori malakali ishchi-xodimlarni tayyorlash tizimi, kadrlar siyosati va ularning mehnat faoliyati bilan bog'liq masalalarni tahlil qiladi. I.Haydarov [2] esa SSSR xalq xo'jaligi tarkibida O'zbekiston sanoatining tutgan o'rnini, uning iqtisodiy salohiyatini hamda respublika sanoatining ittifoq miqyosidagi strategik ahamiyatini chuqur o'rgangan. Shuningdek, J.Peremqulov [3] Toshkent viloyati sanoat shaharlari shakllanishi, ularning rivojlanish omillari va urbanizatsiya jarayonida metallurgiya sanoatining tutgan o'rniga alohida e'tibor qaratadi.

Kon-metallurgiya sanoati korxonalarining iqtisodiy ahamiyati A.Aminova [4] va Sh.Xoliqulova [5] ilmiy izlanishlarida keng yoritilgan bo'lib, olimlar ushbu sohaning yalpi ichki mahsulotga qo'shgan hissasi, eksport salohiyati, yuqori qo'shimcha qiymat yaratishdagi roli va hududlar iqtisodiy rivojlanishiga ta'sirini tahlil qiladilar. Navoiy viloyatining sanoat tarixida kon-metallurgiya korxonalarining tutgan o'rni va ularning hududiy iqtisodiy muvozanatni shakllantirishdagi ahamiyati U.Narzullayev [6] tadqiqotlarida bayon qilingan. Korxonalarning soliq tizimidagi o'rni va davlat budjetiga qo'shadigan hissasi esa N.Djulibekov [7] tomonidan o'rganilgan bo'lsa, G.Raximova [8] O'zbekistondagi sanoat korxonalarining ekologik muammolari, atrof-muhitga ta'siri va ekologik xavfsizlik masalalarini yoritadi. Geologiya sohasining tarixiy rivoji, foydali qazilmalarni izlash jarayonlarining shakllanishi va geologik maktablarning rivojlanish bosqichlari O.Baxtiyorzoda [9] izlanishlarida batafsil tahlil qilingan.

Mustaqillikdan keyingi yillarda O'zbekistonda kon-metallurgiya sanoati korxonalarining zamonaviy rivojlanish jarayonlari, modernizatsiya ishlarining ko'lamini va yangi texnologik liniyalarning joriy etilishi Y.Arapbayev [10] tomonidan tayyorlangan turli majmualar va hisobotlarda aks etadi. Xususan, Navoiy kon-metallurgiya kombinatining moliyaviy-iqtisodiy ko'rsatkichlarining o'sishi, eksport geografiasining kengayishi, ishlab chiqarishning raqobatbardoshligi va investitsion loyihalarning amalga oshirilishi N.Djulibekov [11] tadqiqotlarida batafsil o'rganilgan.

Shu bilan bir qatorda kon-metallurgiya tarmog'i bo'yicha yaratilgan fundamental manbalar ham alohida ahamiyatga ega. Professor Q.Sanaqulovning [12] O'zbekiston kon-metallurgiya sanoati va, xususan, Navoiy kon-metallurgiya kombinati faoliyatiga bag'ishlangan asarlarida tarmoqning shakllanishi, tarixiy taraqqiyoti, ishlab chiqarish texnologiyalarining rivojlanishi va tarmoqning iqtisodiy salohiyati haqida muhim ma'lumotlar berilgan. Ushbu asarlar nafaqat tarixiy manba sifatida, balki hozirgi zamon sanoat siyosatini o'rganishda amaliy qo'llanma vazifasini ham bajaradi.

T.Alimardonov [13] ham o'z monografiyasida O'zbekistonda oltin konining vujudga kelishi tarixi haqida batafsil ma'lumot beradi: "... 60–70 yillarda Sharof Rashidovning shaxsan tashabbusi bilan respublikada yirik oltin qazib ishlab chiqarish sanoati yaratiladi. Oltinni qayta ishlab chiqarish fabrikalari, oltin saralash kombinatlari, shuningdek mis rudasini qayta ishlash kombinatlari foydalanishga topshiriladi. Shu bilan birga jahon andozalariga javob beradigan yuqori sifatli oltin olinadi. Lekin bu boyliklar to'laligicha Markazga olib ketilar, O'zbekistonga esa hech qanday nafi tegmas edi. O'zbekiston o'z zaminidan olinadigan birorta boylikning xo'jayini emasdi va uning ne'matlaridan mustaqil foydalana olmasdi. O'zbekistonning hayotiy muhim tarmoqlari va yirik korxonalarining aksariyat qismi (qariyb 70%), shu jumladan rangli metallurgiya korxonalari bevosita ittifoq vazirliklariga bo'ysunardi. Oltin, uran, rangli metallar va boshqa foydali qazilmalarni qazib olish va tashib ketish bilan markaziy organlar O'zbekiston rahbar organlarining rozilgisiz va ularning nazoratisiz shug'ullanishardi".

O'zbekiston kon-metallurgiya sanoati korxonalarining tarixi, rahbarlarning faoliyati va ishlab chiqarishni tashkil etish jarayonlari ko'plab xotira va esdalik kitoblarda aks ettirilgan. O.Malgin [14], V.Sigedin [15], L.Vetshteyn [16], S.Rizayev [17], L.Anashkin [18], B.Shalatonin [19], Sh.Sharopov [20] kabi mualliflar o'z esdaliklarida kombinatlarning tashkil topishi, ishlab chiqarishning ilk bosqichlari, kadrlar tayyorlashdagi qiyinchiliklar va o'sha davrda amalga oshirilgan sanoat siyosati haqida qimmatli ma'lumotlar qoldirgan. Bu xotiralar nafaqat tarixiy voqealarni yoritadi, balki tarmoqning rivojlanish jarayonini jonli misollar orqali ko'rsatib, ilmiy izlanishlar uchun qo'shimcha manba sifatida xizmat qiladi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqot metodologiyasi kon-metallurgiya sanoatining rivojlanish tendensiyalari va hozirgi holatini chuqur hamda tizimli o'rganishga yo'naltirilgan ilmiy yondashuvlar majmuasini o'z ichiga oladi. Mazkur mavzuni o'rganishda avvalo tarixiy-tahliliy yondashuv qo'llanilib, mustaqillikdan oldingi va keyingi davrlarda kon-metallurgiya tarmog'ining shakllanishi, rivojlanishi va modernizatsiya jarayonlari qiyosiy asosda tahlil qilindi. Shuningdek, statistik metodlar orqali tarmoqning ishlab chiqarish hajmlari, eksport ko'rsatkichlari, investitsiya oqimlari va iqtisodiy samaradorlik darajalari mavjud rasmiy ma'lumotlar asosida qayta ishlanib, ularning o'zgarish dinamikasi izchil o'rganildi. Ushbu jarayonda Navoiy kon-metallurgiya kombinati hamda Olmaliq kon-metallurgiya kombinati kabi yirik korxonalar faoliyati misol sifatida tanlanib, ularning rivojlanish modellari, boshqaruv tajribasi va iqtisodiy natijalari tahlilga tortildi. Hududiy yondashuv asosida kon-metallurgiya tarmog'ining viloyatlar miqyosida iqtisodiy muvozanatni shakllantirishdagi roli o'rganildi. Tadqiqot davomida tarmoqning hozirgi holatini baholash uchun ekspert suhbatlari, ochiq manbalardagi tahliliy hisobotlar va ilmiy ishlar asosiy metodik manba sifatida qo'llanildi. Mazkur yondashuvlar tarmoqning real holatini aniqlash, mavjud muammolarni ko'rsatish va kelajak istiqbollari belgilash imkonini berdi.

TAHLIL VA NATIJALAR

O'zbekistonda kon-metallurgiya sanoati mamlakat iqtisodiy taraqqiyotining eng muhim strategik yo'nalishlaridan biri bo'lib, u mustaqillikning dastlabki yillaridan boshlab davlat tomonidan bosqichma-bosqich isloh etildi, modernizatsiya qilindi va yuqori texnologiyalar asosida qayta tashkil etildi. Mazkur soha nafaqat ichki iqtisodiyotning tayanch tarmog'i, balki davlatning xalqaro iqtisodiy aloqalar, eksport salohiyati va valyuta tushumlari bo'yicha eng ustuvor sektorlardan biri sifatida shakllandi. Mustaqillikning dastlabki yillari murakkab siyosiy-iqtisodiy sharoitlar bilan kechgani bois, kon-metallurgiya tarmog'i ham tubdan qayta tashkil etishni talab qildi. Ayniqsa, sobiq ittifoq davrida ushbu sohaning barcha boshqaruv, moliya, ta'minot va ishlab chiqarish jarayonlari markazlashtirilgan bo'lgani sababli sanoat korxonalari o'zaro qattiq bog'langan edi. Mustaqillik e'lon qilingach, bu bog'liqlik iqtisodiy qaramlik shaklida namoyon bo'ldi hamda korxonalar ishlab chiqarish va moliyaviy barqarorlik bo'yicha qator qiyinchiliklarga duch keldi.

Shu bilan birga davlat tomonidan qabul qilingan muhim qarorlar tarmoqning strategik ahamiyatini inobatga olgan holda, uning barqaror rivojlanishini ta'minlashga qaratildi. 1991-yilda Navoiy kon-metallurgiya kombinati O'zbekiston tasarrufiga o'tkazildi, 1992-yildan boshlab Zarafshon–Uchquduq mintaqasini rivojlantirish dasturi amalga oshirila boshlandi. Keyinchalik yangi konlar va gidrometallurgiya zavodlarining ishga tushirilishi tarmoqning zamonaviy poydevorini yaratdi. Xususan, "NKMK" AJ faoliyatining kengayishi, yangi konlarning o'zlashtirilishi va ishlab chiqarish hajmining yildan-yilga oshib borishi iqtisodiyotning valyuta tushumlari hamda

eksport salohiyatini sezilarli darajada mustahkamladi. Kombinatning modernizatsiya dasturlari natijasida ruda qayta ishlash quvvatlari bir necha barobar ko'paydi. Ayniqsa, 2017-yildan boshlab qabul qilingan davlat dasturlari oltin va boshqa qimmatbaho metallarni ishlab chiqarishning oshishiga xizmat qildi.

Olmaliq kon-metallurgiya kombinati ham mintaqaning yirik sanoat markaziga aylangan holda mis, rux, molibden, oltin va boshqa mahsulotlarning asosiy eksport resursi sifatida faoliyat yuritib kelmoqda. Bir qator konlarning o'zlashtirilishi, zavodlarning modernizatsiya qilinishi, xalqaro sertifikatlarning olinishi hamda yangi texnologiyalarning joriy qilinishi tarmoqning xalqaro raqobatbardoshligini oshirdi. "O'zbekiston metallurgiya kombinati"da po'lat ishlab chiqarishning qayta tiklanishi esa metallurgiya sanoatining umumiy salohiyatini yanada mustahkamladi.

Mustaqillikdan keyingi davrda kon-metallurgiya sanoati nafaqat iqtisodiyotning asosiy drayveriga aylandi, balki minglab ish o'rinlarini yaratish, hududlarni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish va yangi infratuzilmalarni shakllantirishda muhim rol o'ynadi. Bugungi kunda ham tarmoqda yirik investitsion loyihalar amalga oshirilmoqda, ekologik xavfsizlikni ta'minlash bo'yicha innovatsion yondashuvlar joriy etilmoqda. Quyidagi jadval aynan shu tarixiy jarayonlar, qarorlar, modernizatsiya bosqichlari va iqtisodiy natijalarni yoritadi (1-jadval):

1-jadval. O'zbekistonda kon-metallurgiya sanoatining rivojlanishi¹

Yil	Hodisa / Qaror	Mazmuni va Ahamiyati
1991-yil	NKMKning O'zbekiston tasarrufiga o'tkazilishi	Kombinat mustaqil boshqaruvga o'tib, milliy boylik sifatida qayta tashkil etildi
1991-yil, oktabr	I.Karimovning Zarafshonga tashrifi	Murakkab sharoitda NKMKni qo'llab-quvvatlash va subsidiyalar ajratilishi belgilandi
1992-1995	Zarafshon–Uchquduq mintaqasini rivojlantirish dasturi	Infratuzilma, ishlab chiqarish va ijtimoiy tizimni barqarorlashtirish boshlandi.
1993-yil	Leninobod kon-kimyo kombinatining 5-kon boshqarmasi NKMKga o'tkazildi	Uran ishlab chiqarish imkoniyatlari kengaytirildi
2002-yil	"Zarmitan", "Marjonbuloq", "Qoraqo'ton" konlari NKMK tarkibiga kiritildi	Oltin ishlab chiqarish va xomashyo bazasi kengaydi
2009-yil	4-gidrometallurgiya zavodi qurilishi boshlandi	Yiliga 1,8 mln tonna ruda qayta ishlash quvvati yaratildi.
1991-2016-yillar	Ruda qayta ishlash hajmining bosqichma-bosqich o'sishi	20 mln t (1991) → 38,6 mln t (2016)
2015-2021-yillar	Mahalliyashtirish dasturi kengaydi	Loyiha qiymati 3 barobar oshdi.
2017-yil	PQ-2713 qarori — qimmatbaho metallar dasturi	23 ta investitsion loyiha boshlandi.
2017-2023-yillar	Oltin va kumush ishlab chiqarish o'sishi	Oltin – 26%, kumush – 46%.
2022-yil	15,4 trln so'm sof foyda	Rentabellik 54% ga yetdi.
2030-yil	10 dan ortiq yangi loyihalar rejalashtirilgan	NKMKning uzoq muddatli rivojlanish strategiyasi.
1994-yil	OKMKda ishlab chiqarishni barqarorlashtirish	Kumush "Optimal yetkazib beruvchi" maqomini oldi.
2002-yil	Angren, Chodak, Kouldi konlari OKMKga o'tkazildi	Oltin ishlab chiqarish ko'paydi.
2004-2015-yillar	Ko'plab konlar modernizatsiya qilindi	Ishlab chiqarish quvvati oshdi.
2010-yil	"Xondiza" majmuasi ishga tushdi	Yangi konlarni o'zlashtirish bosqichi.
2017-yil	"Yoshlik-1", "Yoshlik-2" konlari o'zlashtirildi	Kengaytirilgan ishlab chiqarish jarayoni boshlandi.
2020-yil	PQ-4731 qarori	Rangli metallar ishlab chiqarish kengaydi.
2023-yil	"Uch quloq" koni bo'yicha memorandum	Turkiya bilan hamkorlikda qayta tiklash loyihasi boshlandi.
1992-2002-yillar	O'zbekiston metallurgiya kombinati modernizatsiyasi	Po'lat ishlab chiqarishning qayta tiklanishi va kengayishi.

1 O'rganilgan manbalar asosida muallif tomonidan tayyorlandi

Yuqoridagi jadval O'zbekistonda kon-metallurgiya sanoatining mustaqillikdan hozirgi davrgacha bo'lgan rivojlanish jarayonlarini tizimli ko'rinishda ifodalaydi. Tahlil shuni ko'rsatadiki, bu soha mamlakat iqtisodiyotining eng barqaror, investitsion jozibador va strategik ahamiyatga ega tarmog'iga aylangan. Jadvalda qayd etilgan qarorlar, investitsion dasturlar va modernizatsiya jarayonlari jamlanib, butun tarmoqning to'liq transformatsiyasini aks ettiradi. Dastlabki bosqichda qabul qilingan qarorlar tarmoqning barqaror faoliyat yuritishini ta'minlashga qaratilgan bo'lsa, keyingi bosqichlarda modernizatsiya, ilmiy-texnik yangilanish, konlarning o'zlashtirilishi va xalqaro hamkorlikni kengaytirish asosiy yo'nalishlar sifatida shakllandi.

1991–2000-yillar industrial mustaqillikni tiklash davri bo'lib, ushbu yillarda “NKMK” va “OKMK”ning boshqaruv tizimi tubdan yangilandi, asosiy konlar milliy iqtisodiyot tasarrufiga o'tkazildi. Bu jarayon sanoatni markazlashgan boshqaruvdan xoli qilish bilan birga, tarmoqning iqtisodiy xavfsizligini ta'minlashga xizmat qildi. Ayniqsa, subsidiyalar, davlat dasturlari va yirik infratuzilmaviy loyihalar og'ir texnologik jarayonlarning izchil davom etishini ta'minladi.

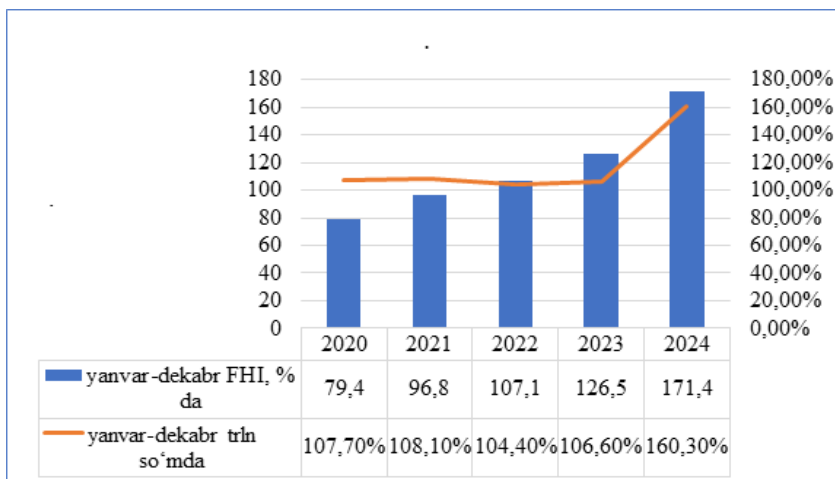
2000–2016-yillar modernizatsiya va quvvatlarni kengaytirish davri bo'lib, ushbu bosqichda ruda qayta ishlash hajmining bir necha barobar ortgani jadvalda yaqqol aks etgan. Yangi gidrometallurgiya zavodlarining qurilishi, konlarning “NKMK” AJ va “Olmaliq KMK” AJ tarkibiga qo'shilishi xomashyo bazasining kengayishiga olib keldi. Bu esa oltin, kumush, mis, rux va boshqa qimmatbaho metallar ishlab chiqarish salohiyatini oshirdi. Ayniqsa, ushbu yillarda ilmiy-texnik yordam va xalqaro ekspertiza jalb qilinishi texnologik jarayonlarning sifatini oshirdi.

2017–2023-yillar jadal investitsion rivojlanish davri bo'lib, davlat tomonidan qabul qilingan qimmatbaho metallarni ishlab chiqarishni oshirish dasturlari katta iqtisodiy o'zgarishlarga sabab bo'ldi. Jadvaldagi raqamlar oltin ishlab chiqarishning 26 foizga, kumush ishlab chiqarishning 46 foizga oshganini ko'rsatadi. Bundan tashqari, rentabellikning 54 foizga yetishi sanoat korxonalarining bozor sharoitlariga muvaffaqiyatli moslashganligini anglatadi. Yangi konlar — “Yoshlik-1”, “Yoshlik-2”, “Uch quloch” va “Xondiza” kabi loyihalar bu tarmoqning kelajak bo'yicha yuqori strategik istiqbolga ega ekanini tasdiqlaydi.

Tahlil shuni anglatadiki, kon-metallurgiya sanoati nafaqat iqtisodiy o'sishning asosiy omillaridan biri, balki eksport salohiyatini kengaytiruvchi, valyuta tushumlarini ko'paytiruvchi, mintaqaviy rivojlanishni qo'llab-quvvatlovchi va bandlikni oshiruvchi muhim sektor sifatida shakllangan. Jadvalda keltirilgan har bir qaror va loyiha sanoatning keyingi yillarda yanada rivojlanishi uchun mustahkam poydevor bo'lib xizmat qiladi.

Oxirgi yillarda O'zbekiston sanoati tarkibida metallurgiya tarmog'ining roli sezilarli darajada oshib borayotgani kuzatilmoqda. Bu jarayon mamlakatda olib borilayotgan chuqur iqtisodiy islohotlar, ishlab chiqarish texnologiyalarini modernizatsiya qilish, yangi konlarni o'zlashtirish va xomashyo bazasini kengaytirishga qaratilgan investitsion siyosat bilan chambarchas bog'liq. Metallurgiya sanoati nafaqat iqtisodiy o'sishning muhim drayveri, balki eksport salohiyatini kengaytirish, yuqori qo'shilgan qiymat yaratish va sanoat tarmoqlarining barqarorligini ta'minlashda asosiy omillardan biri hisoblanadi. 2020–2024-yillarga oid statistik ma'lumotlar tarmoqda izchil o'sish dinamikasi shakllanayotganini tasdiqlaydi.

Mazkur davrda ishlab chiqarish hajmi bosqichma-bosqich ortib borib, 2024-yil yakunlari bo'yicha 171,4 trln so'mga yetgan. Eng muhim jihatlardan biri shundaki, aynan 2024-yilda metallurgiya sanoatining ishlab chiqaradigan sanoat tarkibidagi ulushi 22,7 foizni tashkil etgan va fizik hajm indeksi o'tgan yilning mos davriga nisbatan 6,3 foizga oshgan. Ushbu ko'rsatkichlar tarmoqning barqaror rivojlanayotganini, ishlab chiqarish quvvatlari kengayayotganini hamda modernizatsiyaga yo'naltirilayotgan investitsiyalarning samaradorligini yaqqol aks ettiradi. Quyidagi jadvalda ushbu o'zgarishlar yillar kesimida batafsil yoritilgan (1-rasm):

1-rasm. Metallurgiya sanoati, 2020-2024-yillar [21]

Yuqoridagi grafikdan ko'rinib turibdiki, O'zbekiston metallurgiya sanoati 2020–2024-yillar davomida izchil o'sish bilan ajralib turadi. Ishlab chiqarish hajmi 2020-yildagi 79,4 trln so'mdan 2024-yilda 171,4 trln so'mga yetib, deyarli ikki barobar oshgan. Buning asosiy sabablari sifatida sektorning modernizatsiya qilinishi, yangi obyektlar ishga tushirilishi, qo'shimcha quvvatlarning yaratilishi va eksport bozorlaridagi talabning ortishini ko'rsatish mumkin.

Fizik hajm indeksining yillik sur'atlari ham o'sib borganini kuzatish mumkin. 2021-yilda 108,1 % bilan eng yuqori ko'rsatkich qayd etilgan bo'lsa-da, keyingi yillarda FHI nisbatan barqaror 104–107 % oralig'ida saqlanib qolgan. Bu ishlab chiqarish jarayonlarining muvozanatli o'sishini anglatadi. Ayniqsa, 2024-yil yakunlari alohida ahamiyatga ega. Metallurgiya sanoati umumiy ishlab chiqarish tarkibida 22,7 % ulush bilan yetakchi tarmoqlardan biriga aylangan. Ishlab chiqarish hajmining 171 432,1 mlrd so'mga yetishi ushbu sohaning iqtisodiyotdagi strategik ahamiyatini yanada oshirgan. FHI bo'yicha 6,3 % o'sish qayd etilgani esa real ishlab chiqarish quvvatlarining kengayganidan dalolat beradi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Xulosa qilib aytganda, O'zbekiston kon-metallurgiya sanoati mustaqillik yillarida mamlakat iqtisodiy rivojlanishining asosiy drayverlaridan biriga aylandi. Bu davr mobaynida tarmoq nafaqat xomashyo qazib olish bilan cheklanmay, balki yuqori qo'shimcha qiymatga ega mahsulotlar ishlab chiqarish, zamonaviy texnologiyalarni joriy etish, yangi konlarni o'zlashtirish va ishlab chiqarish quvvatlarini kengaytirish orqali tubdan yangilandi. Ayniqsa, Navoiy kon-metallurgiya kombinati va Olmaliq kon-metallurgiya kombinati kabi yirik korxonalar iqtisodiyotning eksport salohiyatini oshirishda va sanoat tarkibiy o'zgarishlarini jadallashtirishda muhim o'rin tutdi. Tarmoqning bugungi holati kon-metallurgiya sanoati nafaqat iqtisodiy barqarorlikni mustahkamlashda, balki hududiy rivojlanish, yangi ish o'rinlari tashkil etish, investitsion jozibadorlikni oshirish va texnologik modernizatsiya jarayonlarini tezlashtirishda ham muhim ahamiyatga ega ekanini ko'rsatadi.

Shu bilan birga, sohaning hozirgi rivojlanish bosqichi hali ham qator islohotlarni taqozo etadi. Resurslardan foydalanish samaradorligini oshirish, ekologik xavfsizlikni kuchaytirish, ishlab chiqarishning raqobatbardoshligini ta'minlash, korxonalarda innovatsion boshqaruv modellarini keng joriy etish kabi vazifalar kun tartibida turibdi. Bu jarayonda xorijiy tajribalarni o'rganish, ilg'or texnologiyalarni tatbiq etish, korporativ boshqaruvni takomillashtirish va xalqaro bozorga moslashuvchan strategiyalar ishlab chiqish tarmoqning kelajak istiqbollari uchun muhim omillar sirasiga kiradi.

Maqolada amalga oshirilgan tahlillar kon-metallurgiya sanoatining barqaror rivojlanishini ta'minlash uchun davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash mexanizmlarini mustahkamlash, investitsion muhitni yaxshilash, infratuzilmani modernizatsiya qilish va malakali kadrlar tayyorlash tizimini rivojlantirish zarurligini ko'rsatadi. Shu nuqtayi nazardan, kon-metallurgiya sanoatini yanada rivojlantirish uchun quyidagi takliflar shakllantirildi:

- Birinchidan, kon-metallurgiya tarmog'ida geologik-qidiruv ishlarini ko'paytirish, yangi konlarni aniqlash va mavjud konlarning zahira bazasini kengaytirish bo'yicha ilmiy asoslangan dasturlar ishlab chiqilishi zarur. Bu nafaqat ishlab chiqarish quvvatlarini barqaror ta'minlaydi, balki tarmoqning uzoq istiqboldagi xomashyo xavfsizligini ta'minlaydi.

- Ikkinchidan, ishlab chiqarish jarayonlariga raqamlashtirish, avtomatlashtirilgan boshqaruv tizimlari, sun'iy intellekt va IoT texnologiyalarini keng joriy etish lozim. Bu texnologiyalar energiya sarfini kamaytiradi, mahsulot sifatini oshiradi va ishlab chiqarish tannarxini pasaytiradi.

- Uchinchidan, ekologik barqarorlikka alohida e'tibor qaratish, chiqindilarni qayta ishlash, atmosferaga chiqariladigan zararli moddalarning miqdorini kamaytirish va "yashil iqtisodiyot" tamoyillarini tatbiq etish tarmoqning ustuvor yo'nalishlaridan biri bo'lishi shart.

- To'rtinchidan, kadrlar tayyorlash tizimini modernizatsiya qilish, mutaxassislarning malakasini oshirish va sanoat korxonalari bilan oliy ta'lim muassasalari o'rtasida hamkorlikni kuchaytirish zarur. Bu yuqori malakali inson kapitalini shakllantirishga xizmat qiladi va yangi texnologiyalarni o'zlashtirish jarayonini jadallashtiradi.

- Beshinchidan, xalqaro bozorlar bilan integratsiyani kengaytirish, yangi eksport yo'nalishlarini o'zlashtirish va tayyor metall mahsulotlari eksportini oshirish orqali tarmoqning global raqobatbardoshligini mustahkamlash maqsadga muvofiqdir.

Umuman olganda, O'zbekiston kon-metallurgiya sanoati zamonaviy islohotlar, innovatsiyalar va iqtisodiy transformatsiyalar bilan uyg'un tarzda rivojlanmoqda. Taklif etilgan chora-tadbirlarni izchil amalga oshirish tarmoqning kelgusidagi barqaror o'sishini ta'minlab, uni milliy iqtisodiyotning yetakchi sohalaridan biriga aylantiradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Qarshiev R.M. Navoiy shahrining iqtisodiy-ijtimoiy va madaniy taraqqiyoti: tajriba va muammolar (1958- 1990 y.): tar. fan. nom. diss. – Andijon, 1996. – 168 b.

2. Haydarov I. O'zbekiston sanoatining Sovet Ittifoqi yagona xalq xo'jaligi kompleksidagi o'rni (1945-1991 yy.): Avtoref. tar. fan. dok. diss. – Toshkent, 2021. – 70 s.
3. Peremkulov J. XX asr o'rtalari – XXI asr boshlarida Toshkent viloyati sanoat shaharlari tarixi: tar. fan. fals. dok. (PhD) diss. avtoref. – Toshkent, 2021. – 48 b.
4. Аминова А. Исторический анализ экономических преобразований в Навоийской области (1991-2007 гг.): автореф дисс. кан. ист. наук. – Ташкент, 2012. – 29 с.
5. Xoliqulova Sh.B. Quyi Zarafshon vohasida sanoat ishlab chiqarishning rivojlanishi jarayonlari (1991-2016 y.): tar. fan. fals. dok. (PhD) diss. avtoref. – Toshkent, 2020. – 51 b.
6. Narzullaev U. O'zbekiston Respublikasi Navoiy viloyatining zamonaviy tarixi va barqaror rivojlanish omillari: tar. fan. fals. dok. (PhD) diss. avtoreferati. – Toshkent, 2019. – 23 b.;
7. Djulibekov N. Kon-metallurgiya sanoati korxonalarini soliqqa tortish mexanizmini takomillashtirish: iqt. fan. fals. dok. (PhD) diss. avtoref. – Toshkent, 2022. – 56 b.
8. Raximova G.S. O'zbekistonda sanoat korxonalari faoliyatining ekologik holatga ta'siri (1945–1980 yy.): tar. fan. dok. diss. avtoref. – Toshkent, 2023. – 30 s.
9. Бахтиёрзода О. Научное наследие и роль академика И. Х. Хамрабаева в развитии геологии в Узбекистане: Автореф дисс... кан. ист. наук. – Ташкент, 2011. – 30 с.;
10. Арапбаев Е. Қызылқұмдағы топонимдер мен олардың этимологиясы. – Тошкент: Sahhof, 2022. – 320 б. ва б.
11. Djulibekov N. Kon-metallurgiya sanoati korxonalarini soliqqa tortish mexanizmini takomillashtirish. – Toshkent: Sahhof, 2023. – 160 b.
12. Sanaqulov Q. NKM: yangi taraqqiyot yo'lida. – Navoiy: NKMK, 2023. – 100 b.
13. T.Alimardonov. O'chmas sharaf. Sharof Rashidov hayoti va faoliyati tarix ko'zgusida. Monografiya. - T.: «Dono», 2017.-B. 276 b.
14. Мальгин О. Полвека в Кызылкумах. Записки первопроходца. – Ташкент: ЎМЭ, – Ташкент, 2013. – 240 с.
15. Сигедин В. Алмалыкская жемчужина. – Ташкент: Шарқ, 1995. – 145 с.
16. Ветштейн Л. Урановый король (о первом директоре Навоийского горно-металлургического комбината. – Навои: НГМК, 1994. – 162 с.;
17. Ризаев С. Универсальный талант. – Ташкент: Шарқ, 2003. – 237 с.
18. Анашкин Л.Г. Золото Мурунтау. Часть первая. Зарафшан. – Новосибирск: Фундамент, 2009. – С. 64.
19. Шалатонин Б. Тысяча уникамов Кызылкумов. – Навоий: НГМК, 1997. – 184 с.
20. Sharopov Sh., Sharopov F. Ezgulikka baxshida umr. – Toshkent: O'zbekiston Milliy kutubxonasi, 2006. – 160 b.
21. <http://www.stat.uz> – O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi sayti

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025. № 12

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>
